

Avfallsplanernas mål till år 2022

- *Alla prioriterade nedlagda kommunala deponier (riskklass 1 och 2) ska vara undersökta enligt MIFO fas 2 med utgångspunkt från gemensamma riktlinjer.*
- *Det ska finnas en tidsatt åtgärdsplan för varje nedlagd kommunal deponi där undersökningar visar på att behov av åtgärd finns. För de deponier där behov av åtgärd inte finns ska en bedömning göras av om deponin kan omklassas till lägre riskklass.*

Måluppfyllelse

- Antal deponier undersökta enligt MIFO fas 2:
 - 34 av 81

- Antal med tidsatt åtgärdsplan:
 - 10 st (Kontrollprogram)
- Antal omklassade efter MIFO 2:
 - 13

Nedlagda deponier

- Tillförs inte längre avfall
- Äldre nedlagda deponier – omfattas ej av deponiförordningen, dvs avslutades före 16 juli 2001.
- De är i första hand förorenade områden men även miljöfarliga verksamheter (passiva)
- Av 190 st förorenade områden i riskklass 1-2 är 68 st nedlagda deponier

Äldre nedlagda deponier

- Utgör ofta större problem än nya pga lägre miljökrav och blandat avfallsinnehåll.
- Sämre placering ur miljösynpunkt, ex nära vattendrag.
- Utsläpp av föroreningar till mark, yt- och grundvatten, sediment, luft (metan)

Miljö kvalitetsmål

- Giftfri miljö

- År 2050 ska alla förorenade områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön vara åtgärdade.

- Grundvatten av god kvalitet
- God bebyggd miljö
- Levande sjöar och vattendrag
- Ingen övergödning
- Begränsad klimatpåverkan

Undersökning MIFO fas 2

- **M**etod för **I**nventering av **F**örorenade **O**mråden
 - Fas 1 – skrivbordsinventering
 - Fas 2 - översiktlig markundersökning
- Riskklassning – samlad bedömning (Riskklass 1-4)
 - Föroreningarnas farlighet
 - Föroreningsnivå
 - Spridningsförutsättningar
 - Känslighet och skyddsvärde

Översiktlig markundersökning

- Avgränsa utbredning
- Kartlägga innehåll, olika avfallstyper
- Provgropar
- Grundvattennivå och strömningsriktning
- Ytvatten och sediment
- Lakvatten
- Provtagning grundvatten uppströms/nedströms
- Tätande lager under deponin?
- Risk för framtida sättningar och gasbildning?
- Ledningsgravar?

Miljörättsligt ansvar för deponier

- Utgångspunkt är principen om att förorenaren betalar, 2 kap. 8 § MB.

”Alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön ansvarar till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälps i den omfattning det kan anses skäligt enligt 10 kap. I den mån det föreskrivs i denna balk kan istället skyldighet att ersätta skadan eller olägenheten uppkomma.”

- Deponier normalt att betrakta som förorenade områden enligt 10 kap. MB men kan under vissa förutsättningar vara förvaringsfall enligt 9 kap. MB.

Nya mål - nya tag!

- Arbeta tillsammans!
 - Verksamhetsutövare, fastighetsägare och tillsynsmyndighet
- Ta hjälp!
 - Fråga andra kommuner
 - för tillsynsvägledande besök till din kommun, kontakta maria.winge.tonning@lansstyrelsen.se
- Finansiering
 - budgetera för markundersökningar
 - Mycket sällan bidragsberättigat i undersökningsfasen

Lästips

- SGI publikation 14, 2014 – inventering, undersökning och riskklassning av nedlagda deponier, information och råd
- EBH-stödet - Länsstyrelsernas databas för potentiellt förorenade områden. För information om deponierna i din kommun mejla dalarna@lansstyrelse.se och begär utdrag ur EBH-stödet.